

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1506-319

Chișinău

13 iunie 2013

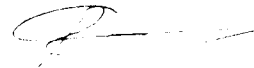
Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea articolului 16 din Legea nr.39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.355 din 12 iunie 2013.

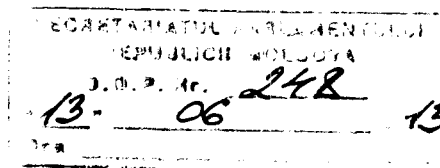
Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege - Ministerul Justiției.

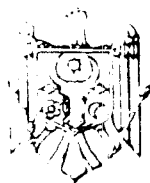
- Anexa:
1. Hotărîrea Guvernului nr.355 din 12 iunie 2013 - 2 ex
 2. Proiectul de lege pentru modificarea articolului 16 din Legea nr.39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament .
 3. Nota informativă.
 4. Avizul Centrului Național Anticorupție.

Cu respect,

Victor Bodiu,
Secretar General al Guvernului

ex.:A.Dabija tel.:250280

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 355

din 12 iunie 2013

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
articolului 16 din Legea nr.39-XIII din 7 aprilie 1994 despre
statutul deputatului în Parlament**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea articolului 16 din Legea nr.39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

IURIE LEANCĂ

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea articolului 16 din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. –Articolul 16 alineatul (4) din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 59–61, art. 201), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(4) Absența de la ședința Parlamentului, anunțată de deputat, în semn de protest față de un proiect sau o altă chestiune inclusă pe ordinea de zi, se consideră absență din motive întemeiate.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 16
din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament

1. Cauzele care au condiționat elaborarea proiectului, inițiatorii proiectului precum și participanții la elaborarea proiectului

Prin Legea nr. 26 din 1 martie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative s-au operat modificări și completări la Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament.

În acest sens, articolul 16 al legii a fost completat cu alineatele (3) și (4), cu următorul cuprins:

„(3) Orice absență a deputatului care nu ține de exercitarea atribuțiilor funcționale ale Parlamentului și ale comisiei permanente din care face parte se consideră absență fără motiv întemeiat.

(4) Absența deputatului de la o ședință a Parlamentului în semn de protest față de un proiect inclus pe ordinea de zi, anunțat de către președintele fracțiunii sau de către deputații neafiliați, se consideră absență din motive întemeiate.”

În urma acestor modificări legislative, la Curtea Constituțională a fost depusă o sesizare din partea unor deputați în Parlament pentru a se efectua controlul constituționalității acestor noi prevederi. Autorii sesizării consideră că normele contestate sunt neconstituționale, fiindcă aduc atingere statutului deputatului în Parlament, în special prin prisma interzicerii oricărei forme de mandat imperativ, fiind limitate nejustificat drepturile deputaților și afectată integritatea mandatului de deputat și independența deputatului în calitatea sa de reprezentat al poporului. La fel, s-a invocat neconstituționalitatea articolului 16 alin. (4) din lege sub aspectul limitării protestului parlamentar.

În Hotărîrea nr. 10 din 12.07.2012 Curtea Constituțională recunoaște constituționale alineatele (3) și (4) din articolul 16 al Legii nr. 39-XII din 7.04. 1994 despre statutul deputatului în Parlament, în redacția Legii nr. 26 din 1.03.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, cu excepția sintagmelor “președintele fracțiunii sau de către” și “neafiliați” de la alineatul (4).

În motivare, Curtea a menționat că, obligația deputatului de a obține acordul președintelui fracțiunii pentru a-și manifesta protestul parlamentar, este contrară principiilor mandatului reprezentativ și nulității mandatului imperativ, consacrate de articolul 68 din Constituție. Prin urmare, în sensul acestei norme, deputatul dintr-o fracțiune parlamentară, atunci cînd dorește să își manifeste protestul, pentru a conferi protestului său o formă legală, urmează să obțină acordul președintelui fracțiunii, în caz contrar absența riscă să fie considerată nemotivată. Prin sine, fiecare deputat reprezintă o porțiune din electorat, din alegătorii care i-au dat validitate mandatului lui, astfel, ar fi incorect ca președintele fracțiunii să poată lua decizia pentru orice deputat din fracțiunea care o conduce.

Curtea a explicat, că prin termenul de “protest parlamentar” se înțelege acea acțiune a unui deputat sau a unui grup de deputați, ca ripostă la o anumită acțiune a majorității, prin care se exprimă o manifestare, fără acte de violență, a opoziției împotriva unor acte sau decizii care sînt considerate ilegale sau contrare interesului comun, cu scopul de a obține cedări.

În aceeași ordine de idei, Curtea a considerat nejustificată diferențierea deputaților din cadrul fracțiunilor parlamentare și a celor neafiliați în privința modului de declarare a protestului

parlamentar. Cu alte cuvinte, deputații neafiliați ar fi mai privilegiați decât deputații-membri ai unei fracțiuni, fiindcă primii în mod unipersonal, conform actualelor reglementări, pot declara protestul parlamentar, pe când cei din fracțiuni prin intermediul președinților lor.

Totodată, proiectul nominalizat presupune suprimarea vidului legislativ privind procedurile de protest parlamentar, constatată prin Hotărârea Curții Constituționale nr.8 din 19 iunie 2012 privind interpretarea articolelor 68 alin. (1), (2) și 69 alin. (2) din Constituție.

Astfel, pentru a risipi orice dubiu sau confuzie dintre termenii de protest parlamentar și absență nemotivată de la ședințele Parlamentului, proiectul prevede ca deputatul să anunțe sau notifice public despre situația care îl determină să plece de la ședința, fiindcă în caz contrar acest protest al său va fi calificat ca o absență nemotivată.

În acest fel, deputatului i se va cuveni să anunțe ceilalți deputați despre plecarea sa de la ședința în plen, în semn de protest față de un proiect sau o altă problemă inclusă pe ordinea de zi. Astfel, prin utilizarea sintagmei “proiect sau o altă chestiune inclusă pe ordinea de zi”, se remediază solicitarea Curții din Hotărârea nr.8 din 19 iunie 2012, potrivit căreia acțiunile de protest parlamentar pot fi desfășurate “și în cadrul activității politice a deputatului care nu este legată nemijlocit de procesul de creație legislativă.”

În lumina celor expuse, menționăm că art. 41 alin. (1) al Legii nr. 797 din 2 aprilie 1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, specifică că “Proiectul ordinii de zi cuprinde proiecte de acte legislative, proiecte de acte exclusiv politice ale Parlamentului, rapoarte și alte chestiuni propuse de Biroul permanent.” Conchidem, că în sensul dat acordăm posibilitatea protestului parlamentar și absențelor întemeiate a deputatului nu doar față de un proiect legislativ (activitate de creație legislativă), dar și față de orice altă chestiune propusă în ordinea de zi (ridicarea de imunitate parlamentară, numirea în funcție etc.).

2. Scopul și obiectivele proiectului urmărite prin adoptarea actului normativ

Promovarea acestui proiect este generată de necesitatea executării prevederilor articolului 28¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994, precum și a Hotărârii Guvernului privind modul de executare a hotărârilor Curții Constituționale nr. 1662 din 23.12.2002, De asemenea scopul proiectului este de a retușa lacunele (omisiunile) normative constatate de Curte și indicate în adresă.

Scopul prezentului proiect de lege este de a lărgi sfera garanțiilor politice ale deputaților în Parlament prin a considera motivată absența unui deputat de la o ședință a Parlamentului în semn de protest față de un proiect sau o altă problemă inclusă pe ordinea de zi, care este anunțat de orice deputat în Parlament, indiferent de statutul acestuia, afilierea sau neafilierea acestuia la vreo fracțiune parlamentară etc. Cu alte cuvinte, prin aprobarea proiectului, se va asigura prin mijloace legale distincția nefundamentată a deputaților pe criteriile enunțate mai sus, acordându-se totodată posibilitatea unui protest parlamentar licit.

3. Prezentarea succintă a concluziilor identificate în raportul de fundamentare a necesității de reglementare

Impactul financiar - proiectul de lege nu prezintă un impact financiar;

Impactul fiscal - proiectul de lege nu prezintă un impact fiscal;

Impactul administrativ - proiectul de lege nu prezintă un impact administrativ;

Impactul economic - proiectul de lege nu prezintă un impact economic;

Impactul social - proiectul de lege lărgeste sfera garanțiilor deputatului în Parlament;
Impactul asupra mediului - proiectul de lege nu prezintă un impact asupra mediului.

4. Descrierea constatărilor expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție și nu conține norme să genereze factori de coruptibilitate. Raportul de expertiză este inclus în dosarul de însoțire a proiectului.

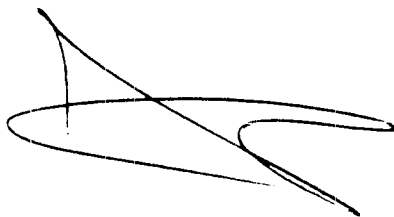
5. Rezultatele expertizei juridice

Proiectul este conform cu prevederile Constituției Republicii Moldova și actelor legislative și normative în vigoare. La fel, acesta se încorporează armonios în cadrul legii modificate în vigoare și nu presupune elaborarea sau modificarea altor acte normative.

6. Respectarea transparenței în procesul decizional

Proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției – www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre examinare Guvernului*.

Ministru

Oleg EFRIM

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/452 din " 08 " 02 2013

La nr. 03/807 din 29.01.2013

Ministerul Justiției

Cu referire la expertiza anticorupție a proiectului de lege pentru modificarea articolului 16 din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament Vă comunicăm că în redacția propusă nu au fost identificați factori de coruptibilitate.

Director

Viorel CHETRARU

Ex: Valeriu Cupcea
Tel. 257-420

MINISTERUL JUSTIȚIEI
SECRETARIATUL
3284
13 02